

Kommittédirektiv

Stärkt konkurrenskraft för Arlanda flygplats genom ökad kapacitet och förbättrad tillgänglighet till och från flygplatsen

Beslut vid regeringssammanträde den 20 december 2023

Sammanfattning

En särskild utredare, som ska fungera som samordnare, nedan kallad samordnaren, ska föra dialog med berörda aktörer för att identifiera och föreslå åtgärder som kan genomföras på såväl kort som lång sikt för ökad kapacitet och förbättrad tillgänglighet till och från Arlanda flygplats.

Syftet med samordnarens uppdrag är att ta fram underlag som kan bidra till att öka kapaciteten i infrastrukturen och förbättra tillgängligheten till och från Arlanda flygplats för att på så sätt stärka flygplatsens konkurrenskraft och bidra till att flygplatsen ges bättre möjligheter att utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt.

Om ny infrastruktur byggs förbättras tillgängligheten, vilket kan göra det möjligt att exploatera nya områden med t.ex. bostäder. Samordnaren ska bedöma om ett genomförande av de infrastrukturinvesteringar som samordnaren föreslår skulle skapa förutsättningar för ökat bostadsbyggande och ska i så fall identifiera sådana områden.

Samordnarens arbete ska ha som målsättning att de förslag som redovisas ska vara så pass analyserade att de kan övervägas i samband med regeringens beslut om vilka åtgärder som ska ingå i kommande trafikslagsövergripande nationella plan för transportinfrastrukturen för perioden 2026–2037.

Förslagen ska också kunna övervägas av berörda regioner i deras arbete med att upprätta regionala länsplaner för transportinfrastrukturen.

Samordnaren ska ta fram förslag till åtgärder som sammantaget bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling för infrastruktur och transporter till och från Arlanda flygplats.

Samordnaren ska inom ramen för uppdraget bl.a.

- analysera brister i spår- och väginfrastrukturen och transporterna till och från Arlanda flygplats,
- föreslå och rangordna samhällsekonomiskt effektiva och långsiktigt hållbara åtgärder för att hantera identifierade brister,
- föreslå trafiklösningar för att uppnå ökad intermodalitet och ett ökat kollektivtrafikresande till och från Arlanda flygplats,
- belysa de samhällsekonomiska effekterna av koncessionen med exklusiv trafikeringsrätt som A-Train AB har på Arlandabanan fram till 2050,
- analysera och föreslå övergripande principer för finansiering av de åtgärder som föreslås och i det sammanhanget undersöka möjligheterna till medfinansiering av åtgärder,
- sondera möjligheterna till överenskommelser med berörda parter om finansiering av de åtgärder som föreslås, med förbehåll för regeringens och i förekommande fall riksdagens godkännande,
- identifiera markområden som, genom de förslag som redovisas, kan få förbättrade förutsättningar för en mer samhällsekonomiskt effektiv markanvändning, såsom bostadsbyggande, samt
- lämna de eventuella författningsförslag som kan bli aktuella med anledning av de redovisade förslagen och åtgärderna.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2025.

Bakgrund

Transportsystemet består av olika trafikslag och transportsätt som samverkar och kompletterar varandra. Flyget, som har störst betydelse för snabba resor och transporter över långa avstånd, möter vid Arlanda flygplats väg- och spårtrafiken i Stockholmsområdet. Arlanda flygplats är därigenom en av Sveriges viktigaste noder och multimodala bytespunkter i transportsystemet.

Arlanda flygplats är central i det svenska flygtransportsystemet och bidrar i stor utsträckning till att säkerställa och utveckla en grundläggande nationell och internationell tillgänglighet för människor och näringsliv.

Arlanda flygplats ingår i det statliga nationella basutbudet av flygplatser som förvaltas av det statligt ägda bolaget Swedavia AB. Swedavia AB har, enligt sin bolagsordning, i uppdrag att finansiera, äga, förvalta, driva och utveckla flygplatser med därtill hörande byggnader och anläggningar samt tillhandahålla och utveckla flygplatsoperativa tjänster och kommersiella tjänster och produkter med anknytning till flygplatsverksamhet. Swedavia AB ska enligt sin bolagsordning därutöver, inom ramen för affärsmässighet, aktivt medverka i utvecklingen av transportsektorn och bidra till att de av riksdagen beslutade transportpolitiska målen uppnås.

Flygtrafiken ökar för närvarande snabbt efter en dramatisk nedgång i det globala resandet som pandemin förde med sig. Enligt data från Transportstyrelsen och Trafikverket för perioden januari till oktober 2023, har Arlanda flygplats återhämtat cirka 85 procent av antalet passagerare jämfört med motsvarande period 2019. För Köpenhamns flygplats Kastrup respektive Oslo flygplats Gardermoen är motsvarande återhämtning cirka 88 procent för båda flygplatserna.

Även om tidpunkterna för behoven av olika typer av åtgärder, både på och utanför Arlanda flygplats, har förskjutits något framåt i tiden till följd av pandemin kvarstår att ledtiderna är mycket långa för byggande av såväl ny rullbanekapacitet på Arlanda flygplats som väg- och järnvägsinfrastruktur, till exempel i stråket centrala Stockholm–Arlanda flygplats. Det är därför av största vikt att planeringen och genomförandet av viktiga åtgärder i infrastrukturen påbörjas omgående.

Tidigare utredningar och processer med bäring på Arlanda flygplats

Den 26 januari 2017 beslutade regeringen En svensk flygstrategi – för flygets roll i framtidens transportsystem. Ett av de sju fokusområden som regeringen pekade ut i strategin var att stärka Arlanda flygplats som nav och storflygplats. Regeringen konstaterade att Arlanda flygplats har en viktig roll som tillväxtmotor för den svenska ekonomin och att kapaciteten på Arlanda flygplats och anslutande infrastruktur på sikt kan behöva byggas ut. Regeringen aviserade också en ambition att tillsätta ett Arlandaråd för att skapa bättre förutsättningar för att utveckla Arlanda flygplats.

Den 18 maj 2017 inrättade regeringen ett Arlandaråd som skulle bidra till regeringens arbete med att långsiktigt utveckla Arlanda flygplats ur ett helhetsperspektiv som omfattade flygplatsen, luftrummet och anslutande transporter och infrastruktur på marken samt tillgången till andra flygplatser i Stockholmsområdet. Arlandarådet utgjorde ett rådgivande organ på hög nivå för utbyte av erfarenheter mellan regeringen och företrädare för myndigheter, statligt ägda bolag, den offentliga sektorn, näringslivet, intresseorganisationer, forskning och akademi m.fl. Ordförande i rådet var det statsråd som då hade uppgiften att i regeringen föredra frågor om luftfart. Rådet sammankallades två gånger per halvår t.o.m. den 31 mars 2019 då rådets arbete avslutades. Arlandarådet diskuterade strategiska frågeställningar med relevans för Arlanda flygplats långsiktiga utveckling, som t.ex. flygplatsens betydelse för nationell och internationell tillgänglighet, konkurrenskraft och företagande, regional och lokal utveckling, finansiering och samhällsekonomi samt miljö, klimat och energi.

Den 2 juni 2021 tillkännagav riksdagen för regeringen det som trafikutskottet anfört om framtiden för Bromma och Arlanda flygplats (bet. 2020/21:TU14 punkt 2, rskr. 2020/21:334). I betänkandet anför utskottet bl.a. att regeringen bör få i uppdrag att ta fram en plan för utveckling och utökning av Arlanda flygplats, inklusive miljötillstånd, för att säkra tillräcklig flygkapacitet i Stockholmsområdet baserat på tillförlitliga prognoser samt att regeringen bör återkomma senast i december 2021 med en plan för Arlandas utveckling (bet. 2020/21:TU14 s. 21 f.).

Den 15 februari 2022 fick en s.k. bokstavsutredare i uppdrag att ta fram en plan för utveckling och utökning av Arlanda flygplats, inklusive miljötillstånd, för att säkra tillräcklig flygplatskapacitet i Stockholmsområdet baserat på tillförlitliga prognoser.

Bokstavsutredaren redovisade den 14 juni 2022 uppdraget i promemorian Arlanda flygplats – en plan för framtiden (Ds 2022:11). I promemorian konstaterar bokstavsutredaren att Arlanda flygplats, med sin dominerande storlek, sitt stora nationella och internationella linjeutbud och sin närhet till Sveriges huvudstad, har en särskild betydelse för Sverige. Vidare konstaterar utredaren att Arlanda flygplats knyter ihop landet med sin navfunktion för både inrikes och utrikes flygtrafik genom att erbjuda direktlinjer till både nationella och internationella destinationer. Genom detta bidrar enligt utredaren

Arlanda flygplats till nationell och internationell tillgänglighet för stora delar av befolkningen och näringslivet.

Bokstavsutredaren redogör i promemorian också för de behov av satsningar i regionen som lyfts fram av berörda aktörer under utredningens gång. Förslagen omfattar bl.a. förbättrad kapacitet på Ostkustbanan med fler spår på sträckan Stockholm–Uppsala och med funktionella resecentrum i Arlanda-regionen, förbättrad kapacitet på väg E4 till och inom Arlandaregionen, nya körfält och fullt utbyggda trafikplatser, en förlängning av Roslagsbanan till Arlanda flygplats och förstärkt koppling mellan Märsta och Arlanda flygplats samt kringliggande flygplatsstad genom utbyggd trafikinfrastruktur och kollektivtrafiklösningar.

För att trygga kapaciteten i spår- och väginfrastrukturen runt Arlanda flygplats föreslår bokstavsutredaren även att regeringen ger ett uppdrag till en s.k. Arlandaförhandlare. Uppdraget skulle enligt utredaren syfta till att skapa en långsiktig helhetslösning där transportinfrastrukturen stärks samtidigt som den koordineras med den samhälls-, trafik- och infrastrukturplanering som hanteras av berörda kommuner och regioner, Trafikverket och Swedavia AB. Bokstavsutredaren konstaterar att kring Arlanda flygplats och i dess kringliggande kommuner har samhällsplaneringen utmaningar, såväl i dag som på sikt. Dessa komplexa planeringsförhållanden där nationella, regionala och lokala hänsyn behöver hanteras skulle, enligt utredaren, bäst göras genom koordinering av en utsedd förhandlare. En Arlandaförhandling skulle som utredaren ser det bidra till att optimera samhälls-, trafik- och infrastrukturplaneringen med lösningar som är samhällsekonomiskt effektiva och långsiktigt hållbara.

Den 30 maj 2022 fick en bokstavsutredare i uppdrag att utreda och ta fram förslag till inriktning för statens ansvar för flygplatser i Sverige. Bokstavsutredaren redovisade uppdraget den 15 februari 2023 i promemorian Statens ansvar för det svenska flygplatssystemet För tillgänglighet och beredskap (Ds 2023:3). I promemorian konstaterar utredaren att Arlanda flygplats har en särställning i det svenska flygplatssystemet och att flygplatsen har stor betydelse för den nationella och internationella tillgängligheten i Sverige. Utredaren gör vidare bedömningen att Arlanda flygplats är av stor nationell vikt och att flygplatsen därför fortsatt behöver utvecklas för att kunna möta krav på och behov av tillgänglighet och minskad miljö- och klimatpåverkan. Ut-

redaren konstaterar dessutom att Arlanda flygplats utveckling är en väsentlig utgångspunkt för de analyser och bedömningar som utredaren gör i övrigt.

I regeringens beslut den 7 juni 2022 om fastställelse av den nationella trafikslagsövergripande planen för transportinfrastrukturen för perioden 2022–2033 fick Trafikverket i uppdrag att utreda kapacitet för landtransporter till och från Arlanda flygplats. Målsättningen för utredningsarbetet är att resultatet ska kunna övervägas i nästa planeringsomgång och planrevidering.

Luftfartens roll och betydelse i transportsystemet

Sverige är beroende av fungerande transporter i hela landet. Sverige har en lång och framgångsrik industritradition, är en stark kunskapsekonomi och är nära sammanflätad med den globala ekonomin genom handel med varor och tjänster, investeringar, flöde av kapital och arbetskraft mellan olika länder. Sverige är därför även beroende av väl fungerande transporter till omvärlden. Människor behöver ges goda förutsättningar att bo, leva och arbeta i hela landet, så att de kan resa och mötas och så att varor och gods kan transporteras på ett hållbart och klimatsmart sätt. Det ställer krav på ett tillgängligt och hållbart transportsystem.

Ett väl fungerande, långsiktigt hållbart och tillförlitligt transportsystem där olika trafikslag samverkar effektivt, bidrar till tillgänglighet för människor och näringsliv i hela landet, stärkt konkurrenskraft och ökat bostadsbyggande, framtidens jobb samt har en avgörande roll för Sveriges omställning till nettonollutsläpp 2045. En transportförsörjning och infrastruktur av hög kvalitet bidrar dessutom till ett ökat välbefinnande, högre livskvalitet och ökad tillväxt i alla delar av Sverige.

Sverige är ett avlångt land som ligger i utkanten av Europa. Avstånden är långa såväl inom landet som till de destinationer och områden utomlands som är viktiga för svenskt näringsliv. Flyget spelar en viktig roll genom att erbjuda snabba transporter som överbryggat långa fysiska avstånd och bidrar därigenom till nationell och internationell tillgänglighet.

Det långsiktiga klimatmålet innebär att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp.

Det svenska flygplatssystemet består av 39 s.k. trafikflygplatser. Tio av dessa ingår i det statliga nationella basutbudet av flygplatser. Swedavia AB driver och utvecklar de flygplatser som ingår i basutbudet, bl.a. Arlanda flygplats.

Flygtrafiken i Sverige hålls ihop med ett nav genom Arlanda flygplats. Andra flygplatser i Sverige och i grannländerna har betydelse för tillgängligheten för medborgare och näringsliv i Sverige, men Arlanda flygplats bidrar med både nationell och internationell tillgänglighet. Arlanda flygplats har därför en särställning för Sverige.

Inte bara Arlanda flygplats är viktig i detta sammanhang. Även Bromma flygplats har en viktig roll i flygplatssystemet för både medborgare och näringsliv. Bromma flygplats har stor betydelse för tillgängligheten för såväl Stockholmsområdet som för övriga landet, vilket betyder att flygplatsen är viktig för både människor och näringsliv. Bromma flygplats ska därför bevaras. Bromma flygplats kan enligt regeringens bedömning spela en viktig roll för att skapa förutsättningar för att utveckla elflyget och bidra i omställningen av luftfarten.

Till följd av en alltmer föränderlig och orolig omvärld har flygplatserna fått en allt viktigare funktion och en ökande betydelse för samhällsviktiga lufttransporter och totalförsvaret. Det ställer även nya krav på transporterna till och från flygplatserna. Flygplatserna är därför, från ett trafikslagsövergripande perspektiv, viktiga noder i transportsystemet.

Arlanda flygplats konkurrenskraft ska stärkas genom ökad kapacitet och förbättrad tillgänglighet till och från flygplatsen

Den långsiktiga utvecklingen av Arlanda flygplats ska ses i ett helhetsperspektiv. Ett sådant helhetsperspektiv omfattar åtgärder på flygplatsen, i luft- rummet samt för anslutande transporter och infrastruktur vid eller till och från flygplatsen. Även om detta uppdrag omfattar anslutande transporter och infrastruktur vid eller till och från Arlanda flygplats är det viktigt att beakta helhetsperspektivet i arbetet.

Arlanda flygplats är Sveriges största flygplats och därmed av stort nationellt intresse. Flygplatsen har ett omfattande nationellt och internationellt linjeutbud och erbjuder direktlinjer till både nationella och internationella destinationer. Med sin navfunktion knyter flygplatsen ihop transportsystemet med både inrikes och utrikes flygtrafik samt med bytesmöjligheter mellan olika

trafikslag och färdmedel som t.ex. tåg, buss och personbil. Arlanda flygplats bidrar därför som nod och bytespunkt i transportsystemet till en grundläggande nationell och internationell tillgänglighet för människor och näringsliv och har stor betydelse som tillväxtmotor för svenskt näringsliv.

Swedavia AB har ansvaret för att förvalta och utveckla Arlanda flygplats till en modern och konkurrenskraftig flygplats. Bolaget har genomfört flera omfattande förändringar i terminalstrukturen på kort tid, bl.a. öppnade i juni 2023 den nya säkerhetskontrollen i terminal 5. Säkerhetskontrollen har ny modern teknik som innebär att passagerarna inte behöver packa upp elektronik och vätskor ur sitt handbagage. Den nya säkerhetskontrollen har även större och mer ändamålsenliga ytor. Nyligen öppnade Swedavia AB även den nya marknadsplatsen på Arlanda flygplats med ett ökat kommersiellt utbud på flygplatsen. Swedavia AB har tidigare konstaterat att det på längre sikt krävs ytterligare satsningar i infrastruktur på och kring Arlanda flygplats, inklusive en ytterligare rullbana på flygplatsen.

Luftrumets utformning och användning har stor betydelse för en flygplats som Arlanda flygplats. Det handlar t.ex. om kontrollerat respektive okontrollerat luftrum, flygvägar, luftrumssektorer och restriktionsområden. Exempel på kontrollerat luftrum är flygplatsens kontrollzon och Stockholms terminalområde. Stockholms terminalområde, vilket inrymmer både Arlanda flygplats och Bromma flygplats, har tidigare klassats av Eurocontrol, dvs. organisationen som ansvarar för att effektivisera den europeiska flygledningen, som ett terminalområde med hög komplexitet.

Utöver flygplatsens roll i transportsystemet är Arlanda flygplats en viktig målpunkt i sig för möten mellan människor och som arbetsplats. Vid flygplatsen finns många olika företag och sammantaget bedöms det finnas kring 15 000–20 000 arbetstillfällen i Arlandaområdet, vilket har potential att utvecklas ytterligare.

Förutsättningarna för att kunna möta behoven för både människor och näringsliv beträffande resor och transporter i ett ”dörr-till-dörr”-perspektiv behöver utvecklas. Utöver en effektiv och hållbar flygtrafik krävs också effektiva och kapacitetsstarka transportlösningar och hållbar infrastruktur på marken till och från flygplatsen. För att Arlanda flygplats ska kunna stärka sin konkurrenskraft och utvecklas på ett hållbart sätt är det viktigt att infra-

strukturkapaciteten och tillgängligheten till och från Arlanda flygplats stärks och utvecklas för att möta framtida behov.

Det finns flera olika aktörer som ansvarar för spår- och väginfrastruktur och transporter till och från Arlanda flygplats. Exempelvis har A-Train AB en exklusiv rätt och skyldighet att bedriva snabbtågspendeln mellan Stockholm Centralstation och Arlanda. Arlandabanan Infrastructure AB, som ägs av svenska staten, och A-Train AB träffade 2019 en överenskommelse om att förlänga A-Trains koncession för Arlandabanan fram till juli 2050. Det är av betydelse att utveckla befintliga infrastruktur- och transportlösningar för att på så sätt också bidra till en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar utveckling av infrastrukturen och transporterna. I ett sådant perspektiv bör bl.a. åtgärder för ökad intermodalitet prövas.

Uppdraget

Det finns behov av att öka kapaciteten i infrastrukturen och förbättra tillgängligheten till och från Arlanda flygplats för att på så sätt stärka flygplatsens konkurrenskraft och bidra till att flygplatsen ges möjligheter att utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt.

Mot den bakgrunden anser regeringen att en statlig samordnare bör tillsättas med uppdraget att verka för samverkan mellan staten, regioner, kommuner, näringslivet och andra berörda, med ambitionen att förbättra förutsättningarna för Arlanda flygplats. Samordnaren ska föra dialog med de berörda aktörerna för att identifiera och föreslå åtgärder som kan genomföras på såväl kort som lång sikt för ökad kapacitet och förbättrad tillgänglighet för transporter till och från Arlanda flygplats.

Samordnaren ska ta fram ett underlag med förslag till åtgärder som sammantaget bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling för infrastruktur och transporter till och från Arlanda flygplats. Åtgärderna ska beakta Swedavia AB:s investerings- och utvecklingsplaner för Arlanda flygplats.

Samordnaren ska analysera brister i spår- och väginfrastrukturen och transporterna till och från Arlanda flygplats samt pröva vilka åtgärder som behöver vidtas för att åtgärda brister och flaskhalsar i syfte att åstadkomma ett effektivt nyttjande av befintlig och framtida infrastruktur.

Samordnaren ska föreslå och rangordna samhällsekonomiskt effektiva och långsiktigt hållbara åtgärder för att förstärka kapaciteten utifrån ett tillgänglighets- och robusthetsperspektiv. I detta ligger bl.a. att utreda och föreslå trafiklösningar för att uppnå ökad intermodalitet och ett ökat kollektivtrafikerande till och från Arlanda flygplats. Samordnaren ska därutöver belysa de samhällsekonomiska effekterna av koncessionen med exklusiv trafikeringsrätt som A-Train AB har på Arlandabanan fram till 2050.

Samordnaren ska analysera och föreslå övergripande principer för finansiering av de kapacitetsåtgärder som föreslås. I detta ingår att analysera och föreslå vilka förutsättningar och möjligheter som finns till medfinansiering av åtgärder. I den mån förslaget skiljer sig från gällande principer för finansiering av transportförsörjning och markinfrastruktur ska det särskilt redovisas.

Samordnaren ska sondera möjligheterna till överenskommelser med berörda parter om finansiering av de åtgärder som föreslås med förbehåll för efterföljande rättsliga prövningar samt regeringens och i förekommande fall riksdagens godkännande.

Samordnaren ska i sin analys och i sina förslag till åtgärder prioritera kostnadseffektiva åtgärder som ger största möjliga samhällsekonomiska nytta. Fyrstegsprincipen, som innebär att möjliga förbättringar i transportsystemet ska prövas stegvis, ska tillämpas. Andra viktiga aspekter i analysen är kvalitet respektive ökad robusthet i transportförsörjningen.

Samordnaren ska även beakta totalförsvarets långsiktiga behov och bedöma eventuella konsekvenser av förslagen för dess verksamheter.

De infrastruktur- och transportlösningar som samordnaren föreslår ska vara anpassade till transportbehoven till och från Arlanda flygplats. Om ny infrastruktur byggs förbättras tillgängligheten, vilket kan göra det möjligt att exploatera nya områden med t.ex. bostäder. Samordnaren ska bedöma om ett genomförande av de infrastrukturinvesteringar som samordnaren föreslår, skulle skapa förutsättningar för ökat bostadsbyggande och i så fall identifiera sådana områden.

Samordnaren ska som underlag för sin analys utgå ifrån bl.a. Trafikverkets utredning avseende kapacitet för landtransporter till och från Arlanda flygplats och regeringens beslut om fastställelse av den nationella trafikslags-

övergripande planen för transportinfrastrukturen för perioden 2022–2033 samt ta del av relevanta regionala systemanalyser och utvecklingsplaner. Samordnaren ska därutöver ta del av rapporten Arlanda flygplats – en plan för framtiden (Ds 2022:11) och remissvaren till rapporten, bl.a. i syfte att bedöma möjligheterna till en bred samsyn i de förslag som samordnaren redovisar.

Samordnaren ska redovisa en övergripande nulägesbild avseende kapacitet och kapacitetsutnyttjandet i transportsystemet med bäring på marktransporter till och från Arlanda flygplats, pågående kapacitetsåtgärder samt en bedömning av den framtida utvecklingen av transporterna respektive spår- och väginfrastrukturen till och från flygplatsen. Bedömningen av den framtida utvecklingen ska även innefatta nya transportsätt och därtill kopplad transportinfrastruktur, hur samhällsutvecklingen kan påverka utbud och efterfrågan på resor och transporter till och från Arlanda flygplats samt hur person- och godstransporterna på marken förväntas utvecklas per trafikslag och transportsätt till och från flygplatsen.

Samordnaren ska redovisa de antaganden om omvärldsförutsättningar som ligger till grund för förslagen samt ange hur dessa antaganden motiveras utifrån aktuella forsknings- och kunskapsunderlag. Antaganden om teknisk och digital utveckling samt elektrifiering och andra drivmedel ska redovisas särskilt.

De förslag till åtgärder som samordnaren redovisar ska omfatta perioden 2026–2037 respektive 2038–2049. Samordnaren ska redovisa en kostnadsbedömning för samtliga föreslagna åtgärder. Alla kostnadsuppgifter ska anges i 2023 års prisnivå. Samordnaren ska dessutom redogöra för förslagens samhällsekonomiska effekter.

Samordnaren ska genomföra en internationell jämförelse och beskriva liknande satsningar utomlands, till exempel vid andra nordiska huvudstadsflygplatser, samt redovisa de erfarenheter och lärdomar som kan dras av dessa.

Samordnaren ska lämna förslag på nödvändiga författningsändringar i den mån samordnaren identifierar behov av sådana för att övriga redovisade förslag och åtgärder ska kunna förverkligas.

Regeringen gav den 15 juni 2023 Trafikverket i uppdrag att ta fram inriktningsunderlag inför den långsiktiga infrastrukturplaneringen för plan-

perioden 2026–2037. Uppdraget ska redovisas senast den 15 januari 2024. Syftet med det uppdraget är att ge regeringen ett underlag för bedömning av ekonomiska ramar och inriktning för åtgärder i transportinfrastrukturen för perioden 2026–2037. Regeringen avser att i en proposition till riksdagen lämna förslag till ekonomiska ramar för åtgärder i transportinfrastrukturen för den nya planperioden. När riksdagen har fattat beslut om de ekonomiska ramarna följer en åtgärdsplanering i syfte att ta fram en ny trafikslagsövergripande nationell plan för transportinfrastrukturen och länsplaner för regional transportinfrastruktur. Samordnarens utredningsarbete ska ha som målsättning att de förslag som redovisas ska vara så pass analyserade att de kan övervägas i samband med regeringens beslut om vilka åtgärder som ska ingå i kommande trafikslagsövergripande nationella plan för transportinfrastrukturen för perioden 2026–2037.

Konsekvensbeskrivningar

Förslagets konsekvenser ska redovisas i enlighet med vad som anges i kommittéförordningen (1998:1474). Vidare ska konsekvenserna av de eventuella författningsförslagen redovisas.

Förslagets påverkan på möjligheterna att uppfylla de transportpolitiska målen, inklusive klimatmålen, ska redovisas. Vidare ska förslagets konsekvenser för samhällsplanering och bostadsbyggande redovisas.

Förslagets eventuella påverkan på regler ska redovisas och om nya regler föreslås ska en konsekvensanalys redovisas som motsvarar de krav som följer av 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvenser vid regelgivning.

Förslagets konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv ska bedömas.

Förslagets miljö- respektive klimatkonsekvenser ska bedömas, liksom konsekvenser för totalförsvaret.

Förslagen ska beakta och vara förenliga med EU-rätten och andra relevanta författningar.

Kontakter och redovisning av uppdraget

Samordnaren ska hålla sig informerad om och beakta andra utredningar och annat pågående arbete som är av relevans för utredningen.

Samordnaren ska vid genomförandet av uppdraget ha en dialog med samt inhämta uppgifter och synpunkter från berörda regioner, kommuner och länsstyrelser, Swedavia AB, Arlandabanan Infrastructure AB, A-Train AB, Trafikverket, Försvarmakten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt näringslivet och andra eventuella berörda parter.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2025.

(Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)